

VAISENHUSIANERBLADET

UDGIVET AF FORENINGEN:

„DET GODE MINDE”

Nr. 10.

København, Oktober 1909.

7. Aarg.

Min Sommerferie.

Ved Anders Andersen.

ENDELIG efter mange Aars Forløb blev der nogle Dage tilovers til en Ferie. Min Kompagnon rejste nemlig til Svendborg, dels for at hilse paa sine Svigerforældre og dels for at hente sin Hustru hjem, og paa den Maade blev der saa ogsaa Ferie for mig, da han kom hjem, og der heldigvis ikke var mere travlt, end en af os nok kunde undværes for en kortere Tid. Men, hvorledes benytte Ferien? Familie paa Landet havde hverken min Hustru eller jeg, i hvert Fald ikke i Danmark, og til at ligge paa Landet i Pension havde vi ikke Raad. Men pludselig faar jeg en Idé: »Marie, vi tager en Cykletur i Sydsjælland, der har jeg to Gange ligget i Kantonnement som Soldat og er ret godt kendt med Egnens Seværdigheder, nogle Mennesker kender jeg jo da ogsaa, for overalt, hvor jeg har været i Kvarter, har man bedt »Den glade Maler« om at kigge indenfor, hvis Vejen nogensinde skulde falde der forbi. Nu rejser vi hele Ruten rundt og hilser paa dem; maaske redder vi os noget Natte-logi, men ellers for Resten tager vi Livet, som det bedst kan føje sig«. Min Hustru var først noget betænkelig; men da hun i Bladene havde læst om engelske Damers Ferieliv paa Zigeunerfaçon, mente hun, at der vel nok lod sig udføre noget lignende i Danmark, og Turen blev vedtaget med 2 Stemmers Majoritet.

Søndag Morgen Kl. 8 fandt Afrejsen Sted. Vi kørte ad Roskildevvej med en stærk Blæst af Nordvest, men allerede ved Taastrup, da vi drejede tilvenstre for at naa Køge, fik vi Vinden saaledes i Ryggen og Siden, at den ikke mere generede. Vi var imidlertid blevne sultne, og i Taastrup Kro spiste vi vor medbragte Frokost (bestaaende af røget Aal, Hummer,

Rullepølse, Filet, samt Ost, Smør og Brød, altsammen forsvarligt stuvet ned i en dertil indrettet Rejsetaske til at spænde paa en Herrecykle). Alt Brødet gik sig en Tur, men der var Paalæg til endnu et Maaltid. Efter at have nydt en Kop Kaffe og spadseret lidt i Kroens smukke Have fortsatte vi Turen til Køge, som vi naaede Kl. ca. 1. Køge er vel kendt af de fleste, og Opholdet her var nærmest for at faa afsendt nogle Postkort; hvad jeg særlig lagde Mærke til var, at Byen havde nogle ualmindelig smukke Bindingsværkshuse, hvoraf adskillige er over 300 Aar gamle. Vi fortsatte imidlertid Rejsen, drejede om i Svinget ved Prambroen og kørte ad Stevns til. Det er en overordentlig smuk Tur; paa venstre Side af Vejen ruller Køgebugts Bølger, hvor en henrivende Udsigt aabner sig, paa højre Side er Skoven; nu kører vi over Tryggevælde Aa, og samtidig skimter vi Vallø Slots Taarne; desværre tillader vor Tid os ikke at køre den Vej, og desuden kunde det vist heller ikke nytte at komme uanmeldt, derfor videre, forbi Strandhotellet og til Strøby.

I Kroen nydes en Taar Øl, og Turen fortsættes saa ud paa Magleby Mark, hvor »Den glade Maler« laa i Kvarter i Kantonnementet 1901 hos Frantz Andersens Enke, en større Gaard paa et halvt Hundrede Tønder Land. Vi kørte op til Beboelseshuset, dundrede paa Døren, og Stine lukkede op (Stine er en Søster til afdøde Frantz Andersen). »Næh Godav Maler, kom indenfor! Næh, det var dog morsomt at se Dem, kom indenfor. Væsgo!« Snart sad vi bænkedes om et dejligt Kaffebord, hvor Hændelser og gamle Minder opfriskedes. »Kan De huske den Gang, da Gaarden brændte ovre i Skoven; De løb derover i et Par franske Træsko, fulde af Søm; De kom hjem og sa'e, at De var saa tørstig, for alt det, De havde faaet at drikke dervore, var løbet ud gennem Sømhullerne i Fødderne. Og som De

plyndrede vore Frugttræer — og kan De huske Soldaterne i Magleby, der meldte sig ind i Brugsforeningen for at faa Køberet, og som indkaldte en Generalforsamling, hvor de væltede hele den gamle Bestyrelse og valgte sig selv. Ja, den Herlighed varede jo kun en Dag, og jeg haaber da ikke, at nogen blev straffet for det*). Ja, det var en gemytlig Tid; De sang om Aftenen for os, og den sidste Aften — sikken et Sold; ja, selv om I voldte os meget ekstra Arbejde, saa savnede vi Jer dog den Gang, I drog af Sted«. Og saaledes gik Tiden, indtil et Aftensbord blev dækket; de maatte meget beklage, at de ingen Sengeplads havde, fordi de havde fremmede til at hjælpe med i Høstens Tid. Efter en Masse Farvel'er og Paa Gensyn fortsatte vi Turen op til Klippinge og derfra til Storehedinge, hvortil vi ankom Kl. ca. 7. Byen er kedelig; man finder der Stevns Bryggeriet, men Stevns Øl er ikke til at opdrive; saa er der et Biografteater, hvor der ikke var Forestilling; vi søgte os da hurtigt et Logi og fandt et saadant i Jernbanehotellet, hvor vi ved 10-Tiden sov de retfærdiges Søvn.

(Fortsættes.)

»Vort eget Hjem«.

Kapitalen er nu	Kr. 3,335.26
Kontingent i 1908	Kr. 29.00
÷ Inc. i —	5.33
Obligationsrenter i 1908	105.00
Bankrenter i 1908	17.60
Pastor emer. C. Lange	10.00
Kontingent Bidragydere	41.00
Obligationsrenter 1. Halvaar 1909	65.00

Kr. 3,597.53

Bidrag og Indmeldelser modtages fremdeles med Taknemmelighed.

BESTYRELSEN.

Et Alvorsord.

Som jeg læser hvert eneste af vore Medlemsblade nøje igjennem, saaledes læste jeg ogsaa det for September og fik herved Fornemmelsen af, om man kan kalde det Opgivelse, Uvillie eller Gnavenhed, der fra først til sidst prægede denne Udgave af vort Blad. — Jeg læste under Overskrift: »Lidt af hver«:

»Naar man pludselig ser sig nødsaget til at skulle skaffe lidt Stof til Bladet i en snever Vending, hvor vi maa savne vor ellers saa smidige og lette Pen, saa er man slet ikke saa glad ved Tilværelsen — —«

og senere i samme Udgave under Overskrift »Sommerferie«:

*) Virkelig Tildragelse.

»Saa skal man altsaa til at arbejde i sin Sommerferie, det var jo ellers ikke Meningen; men da Posten, der for Resten kom agende i det for Sommeren 1909 saa betegnende Vejr: Regn og Blæst, bragte mig Meddelelse fra vor Bogtrykker om, at der manglede Stof til 2½ Spalte, maatte jeg jo alligevel til det, for at ikke Bladet, til Skam for samtlige Medlemmer i D. g. M., skulde udkomme til Dels blankt.«

Denne Maade at skrive »Blad« paa finder jeg er upassende.

Nu vil sikkert mange straks sige: Ja, det kan være rigtigt nok, men hvad gør du for vor Forening og vort Blad — intet gør du —, og hertil kan jeg kun sige: Hellere gjøre intet end offentlig fremsætte Opgivelsen og Gnavenheden.

Maa det være mig tilladt samtidig at udtale min Mening om, hvad vort Blad burde være, nemlig en Budbringer fra Medlem til Medlem, Kammerat til Kammerat, saaledes at det derigjennem var muligt at følge hverandre uden at komme til alle de mange selskabelige Sammenkomster, som vor Forening afholder. Beretningerne om disse, som altid findes i vort Blad i stor Stil, interesserer næppe saa meget som en lille Meddelelse om, hvordan det er gaaet en af vore Kammerater. —

Et Blad har Magt og endda en stor Magt. — September Udgaven af vort Blad opgiver *alt* i den Henseende.

Otto Andersen.

* * *

Den ærede Indsender af »Et Alvorsord« maa undskyldte, at vi finder hans Udtalelser om Bladets September-Udgave lidt malplacerede. Ganske vist var nok noget af Indholdet præget af lidt Gnavenhed, som dog maaske ikke skal tages saa alvorligt, som Herr Otto Andersen har gjort; men just præget af nogen særlig Opgivelsesaand mener vi dog ikke, man kan sige; det eneste, der efter vor Mening anførtes i den Retning, var angaaende »Fællesturene«; men en offentlig Fremsættelse heraf er virkelig fuldstændig berettiget. Derimod synes den ærede Indsender mere stemt for Opgivelse ved saa hellere slet intet at skrive, thi saafremt dette blev udført i Praksis, maatte jo vort lille Blad opgives. — At Herr A. finder den citerede Maade at skrive »Blad« paa for »upassende«, tillader vi os derfor at tage Afstand fra. Forslaget om at optage Smaameddelelser om, hvorledes det er gaaet forskellige af vore Kammerater, finder vi udmærket og tør vel derefter forvente at modtage flere Bidrag fra den ærede Indsender, saavel i antydende som andre Retninger.

Red.

Det kgl. Vajsenhus

1720—1729.

(Fortsat)

§ 7. De Børn som førend de kommer i Wæysenhuuset har været vante til det Tydske Sprog eller haft nogen begyndelse derudi maa ingenlunde glemme det, men heller føres videre og holdes til at recolere det hvortil dem og skal gives Bøger og Anledning endskiøndt informationen og Catechisationen skeer i det Sprog som af de fleste bruges og kan derudi icke for nogle faa deres skyld forandres. Andre Børn som kand og have nogen Lyst til det Tydske Sprog gives ald muelig Anledning og Assistance, ligesom og Informatores selv øver sig i det Sprog om det ved Børnenes Forandring og Tallets Tilvext skulde udfordres at der bliver catechiseret i det tydske Sprog.

§ 8. Paa hver Skoele skal blive til Inventarium en stor Bibel paa een liden Bogstoel, og en fuldkommen Psalmebog. I Kircken bliver og en stoer paa een høy bogstoel, iligemaade ogsaa i begge Spisestuerne.

§ 9. Originalen af denne Instruction bliver i blant Wæysenhuusets Documenter, men hver Informatori gives af Inspecteuren en vidimeret Copie, og skrives af Informatori paa Originalen at dend og dend Dag er dend ham givet at læse og Copie deraf meddeelt. Iligemaade gives og Præsten Copie af denne Informatori Instruction at hand kand eftersee at dend efterleves. Men Præstens Instruction beholder han selv Originalen af, og Copie bliver iblant Wæysenhuusets Documenter i Inspecteurens glemme hvor Informatores ogsaa kand faa dend at læse.

Wæysenhuuset i København d. 7. April 1728.

Instruction for Lære-Mødrene i Wæysenhuuset).*

§ 1. Paa de tider, da Pige-Børnene efter den Timernes Inddeling, som nu er eller herefter gøres kand være dem til Underviisning og Tilsuun anbetroede har de først og fornemmeligst at see derhen, at Børnene ved Christelige formaninger holdes fra al Udyd og Uskickelighed til GUDsfrygt; at deres feyl ved u fortrøden igientagne Paamindelser søges at rettes, og ikke uden ved Ondskabs & Motvilligheds yttrelse at gribe til Straf; der da maa øves saa, at det skeer icke i Vrede og forbittrelse, men med Sagtmodighed og Overbeviisning at Børnene selv kand skionne, deres Forbedring søges dermed; Særdeles maa de holdes fra alt skiult Wæsen fra ald Løgne og Usandhed, og derimod anføres til at være aabenhiertige for deres Lærere at tilstaa deres

*) I den Kallske Samling 368⁴ paa det kgl. Bibliotek fandtes tillige Finckenhagens nedenstaaende Afskrift af Læremødrenes Instruks, og skønt selve Instruksens hører til en lidt senere Periode, sættes den dog her, da den giver Oplysning om Vajsenhuusets første Levetid, Oplysninger, som ikke findes noget andet Sted, og derfor lige saa lidt som foranstaaende Lærerinstruks har været kendt siden Vajsenhuusets Brand i 1795.

begangne feyl, naar de derom adspørges som da med formaning om Rettelse kand eftergives; De derimod som ved at nægte og fragaa deres Forseelse vil undskylde sig, bør naar deres Brøst findes med desto alvorligere Straf at ansees; Skulde der findes grove Forseelser, som især kunde være til Forargelse for de andre Børn, og som derfor særdeles bør exemplarisk straffes, maa saadant foredrages Inspectori og Lærerne paa det alt des bedre kand undersøges, og saadanne forargelige Ord eller Gierninger maa i fleres Overværelse eftertrykkeligen med Formaning og Ord, saavelsom med anden Tugt og Straf, efter Omstændighedernes Beskaffenhed, blive bestraffede. De bør og selv for alle ting stræbe at gaa Børnene for med gode Exempler paa det de som ere satte til at være dem til forbedring icke paa nogen Maade enten med Ord eller Gierning, skulle blive dem til Stød og Forargelse.

§ 2. I den daglige Gerning holdes Børnene til Munterhed, saa de vænnes til at svare enhver, som spørger dem, og svare saa, at de tydelig kand forstaaes, dog saaledes at sligt skeer, baade uden dumdristig frekthed med Anseelse, og at de derved ey falder hen til u-nyttig Sladren og Mund-kaadhed.

§ 3. I deres Gierning holdes de til Hurtighed og Fyrighed, saa at de som ere mest tunge og seendragtige hielpes med desto mere at øves i Arbejde, dog efter hvers Alder, Helbred og Styrke, saa de icke enten overiiles over deres Kræfter, eller drives saa, at de falder til u-forsigtig Skiødesløshed og skadelig Fremfusenhed.

(Fortsættes)

Foreningssangen.

NOGEN øjeblikkelig Begejstring synes Sagen ikke at have vakt; skønt vi véd naturligvis ikke, om maaske en og anden allerede er begyndt at nynne. Men Fristen var vel ogsaa temmelig kort, det haster jo heller ikke saa stærkt, vi kan saamænd godt forlænge den til Nytaar; blot der kommer et smukt Resultat.

Alle indsendte Sange vil altsaa blive optagne i Bladet (kan de ikke alle være i eet Nr., vil Resten følge i næste) og Folkets Røst, d. v. s. den samlede Forening, kommer til at afgøre, hvem Digterkransen skal tilkendes.

Man er stillet frit med Hensyn til Indhold og Melodi, og mener nogen sig i Stand til at skrive en Sang paa fri Haand, finder vi vel nok en Komponist.

Derfor op, Apollos Efterkommere, Lauren vin-ker, og Lyrens Strenge sitrer forventningsfuldt paa Væggen.

Red.

VAISENHUSIANA.

»Det gode Minde« foretog Søndag 5. September en meget vellykket Nøddetur. Medlemmerne mødte, sammen med den meget rigt repræsenterede Bestyrelse (een Herre), Kl. 12.³⁰ paa Holtebanegaarden. Vi tog med Toget til Holte og spadserede op til Skovpavillonen, hvor vi indtog Formiddagskaffen.

Derfra gik vi i øsende Regn til det danske Schweiz; men Humøret var straalende Solskin. Bestyrelsen gjorde, hvad Han kunde i den Retning.

Imidlertid var det blevet godt Vejr, og vi tog da den dejlige Tur igennem Sorgenfri Skov, hvor Herrerne Agerbundsens og Schou serverede Likør til Damerne og Cognac til Herrerne.

Turen fortsattes til Hotel »Rustenburg«, hvor der var dækket et righoldigt Aftensbord, og Stemningen var udmærket.

Kl. 9 vendte vi tilbage til København og skiltes med den Overbevisning at have tilbragt en i alle Maader fornøjelig Udflugt.

Debutantinde.

Det var en rigtig munter Aften, vi havde paa »Helgoland« den 8. Septbr. De i Præmieskydningen deltagende Herrer afleverede i Overværelse af en talrig Tilskuerskare de obligate 3 Skud, og da Kl. var 9¹/₂, samledes man — vi var vel da blevne c. 50 Stykker — i Salen, hvor Formanden foretog Præmieuddelingen under Henvendelse af nogle faa Ord til de forskellige lykkelige Præmietagere.

Første Præmie (et Sølvbæger) fik Hr. Johs. Madsen ved Hr. C. Disters Skud (27 Points).

Anden Præmie (et Billede i Ramme) Hr. Axel Daldorph ved eget Skud (24 Points).

Tredie Præmie (en Sølve — ikke levende) Hr. C. Dister ved eget Skud (23 Points), og endelig tilfaldt Trøstpræmien, en Bog af Palle Rosenkrantz, Hr. George Ogilvie, der fik det laveste Pointantal, nemlig 0.

Derefter spillede Frk. Ingeborg Kruse et Par Numre for Klaver, og Hr. Povl Nielsen læste op og foredrog nogle Revy- og andre Sange for os: alt til stor Fornøjelse for Tilhørerne, der lønnede de optrædende med velfortjent Bifald. Da vore egne Kræfter saa fuldstændig svigtede os den Aften, fortjener saavel Frk. Kruse som Hr. Nielsen en oprigtig Tak, fordi de saa beredvilligt hjalp os, saaledes at vi i det hele taget kunde præstere nogen Aftenunderholdning.

Salen blev nu ryddet, og Dansen tog sin Begyndelse med Liv og Lyst, til vi maatte bryde af for at naa den sidste Sporvogn. Forinden havde vi i en Pause været samlede ved et paa Verandaen dækket Kaffe bord, hvor der holdtes et Par Smaataler af Formanden og Hr. Frode Christensen.

Viking.

Vinterlokalet

er som sædvanlig i Prins Wilhelms Palæ i Stueetagen med Møder hver Fredag Aften. Første Møde Fredag den 8. Oktbr.

Jourhavende.

Fredag den 8. Oktober Herr C. Landsvig.

» » 15. » » Rob. Larsen.

» » 22. » » A. Andersen.

» » 29. » » Frode Christensen.

» » 5. November » Johs. Jørgensen.

Fribolig.

Den i forrige Nr. til Bortgivelse averterede Fribolig er tildelt Frk. Sophie Jensen.

BESTYRELSEN.

En lille Aftenunderholdning

afholdes Fredag den 15. Oktober Kl. 9 i Foreningens Lokaler og

Fredag den 26. November

afholdes en Aftenunderholdning med Foredrag af en Del Revysange om Foreningsbegivenheder i det forløbne Aar. Nogen egentlig Revy vil der, grundet paa indtrufne Omstændigheder (Soldaterliv og Ægteskab), ikke kunne blive afholdt i Aar.

BESTYRELSEN.

Teatrene.

Efteraaaret stunder til og Teatrene har begyndt. Ligesom sidste Aar tilbyder vi vore Medlemmer og Bidragydere Adgang til gennem os at faa Rabat til tre af de københavnske Privatteatre, nemlig:

Det nye Teater,

hvortil vi sælger Kupons, som til halv Pris giver Adgang til dette Teaters Forestillinger, samt til

Casino og Folketeatret,

hvortil vi sælger Kupons, der gælder for 25 Øre, à 10 Øre Stk., og som benyttes saaledes, at man ved Køb af Billetten erlægger Halvdelen af Prisen i Kontanter og Halvdelen i Kupons. For Eksempel ønsker man at købe 1 Billet til 3 Kr.: man køber sig da hos os 6 Kupons à 10 Øre, der hver gælder for 25 Øre, og betaler Billetten med disse 6 Kupons plus 1 Kr. 50 Øre i Kontanter, hvorefter altsaa Billetten har kostet 6 Gange 10 Øre = 60 Øre plus 1 Kr. 50 Øre, eller ialt 2 Kr. 10 Øre, i Stedet for 3 Kr.

Mod Forevisning af Medlemskort udleveres de forskellige Kupons hos:

Rob. Larsen,
Vimmelskaftet 47.

Johs. Jørgensen,
Østerbrogade 80.

Til Zoologisk Have faas Billetter à 35 Øre de ovennævnte to Steder.

Kort og godt.

Det kgl. Vajsenhus har mistet sin første Direktør, idet Sjællands Biskop, Dr. phil. & theol. T. S. Rørdam, under 25. f. M. er afgaaet ved Døden; i den Anledning er Skolens Stiftelsesfæstligheder i denne Maaned afløst.

Vajsenhusianeren, Frk. Marie Holm, Skolens mangesaarige og afholdte Lærerinde, fylder den 2. Oktbr. 80 Aar.

I »Dannebrog« for 20. f. M. findes under Overskrift »Bertran de Born paa Provinsscenerne« en smigrende Omtale af det Waltherske Teaterselskabs Fremførelse af nævnte Stykke i Kolding.

Vi tillader os heraf at citere følgende: »— og som Kongen spillede Hr. Carl Lauritzen, der hører til Provinsscenens dygtigste Kunstnere, myndigt og smukt — momentvis aldeles fortrinligt«.

Hr. Lauritzen har i sin Tid adskillige Gange underholdt os i Foreningen, og denne Hyldest vil glæde hans Venner og samtidige.

Foreningsmeddelelser

bedes sendt til Formanden, C. Landsvig, Birkegade 28³, som ligeledes modtager Indmeldelser af Medlemmer (50 Øre mdl.) og Bidragydere (33 Øre mdl.).